

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Шифр та назва спеціальності	Для всіх спеціальностей	Факультет / Інститут	Соціально-гуманітарних технологій
Назва освітньо-наукової програми	Для всіх ОНП доктора філософії	Кафедра	Педагогіки і психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна

ВИКЛАДАЧ

Пономарьов Олександр Семенович, palex37@ukr.net

Кандидат технічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами імені акад. І.А. Зязюна НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 55 років. Автор понад 870 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Філософія освіти», «Моделювання освітньої підготовки фахівця», «Філософія управління», «Технологія управління», «Поведінкові компетенції в управлінні проектами»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Дисципліна спрямована на формуванні у аспірантів культури філософського мислення та систематизованого підходу до філософського осмислення педагогічної діяльності та проблемних ситуацій, вибору шляхів їх ефективного розв'язання.
Мета та цілі	Формування у аспірантів чітких світоглядних позицій, систематизованих знань з логіко-методологічних основ професійної діяльності та розвитку навичок філософського осмислення складних педагогічних ситуацій.
Формат	Лекції, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит
Результати навчання	Демонструвати значення світоглядних і методологічних аспектів їхньої підготовки для забезпечення належної професійної компетентності Формувати ціннісне сприйняття здобувачами освіти своєї професії й майбутньої професійної діяльності
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.
Пререквізити	«Світоглядні та соціально-культурні основи науково-технічної діяльності»
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Для проходження дисципліни необхідно мати: лабораторний халат, лабораторний журнал. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати лабораторні заняття при наявності допуску викладача. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Сенс і види людської діяльності. Особливості професійної діяльності. Педагогічна діяльність, її роль в суспільному розвитку, складність і суперечливість. Філософія педагогічної діяльності як спосіб осмислення її сенсу і шляхів розвитку	Семінарське заняття 1	Потреба у філософському осмисленні сенсу педагогічної діяльності. Завдання і функції філософії педагогічної діяльності	Самостійна робота	Філософія педагогічної діяльності як один з чинників формування професіоналізму, загальної і педагогічної культури викладача
Лекція 2	Структура філософії педагогічної діяльності в системі філософії освіти як відображення суспільних вимог до професіоналізму та особистості педагога вищої школи	Семінарське заняття 2	Основні аспекти філософії педагогічної діяльності та їх відображення в структурі цієї філософії.		Структура і завдання педагогічної діяльності та їх відображення у філософії цієї діяльності.
Лекція 3	Онтологічна сутність педагогічної діяльності. Сенси феномену освіти та їх зв'язок з професійною діяльністю педагога.	Семінарське заняття 3	Гносеологічні проблеми і суперечності педагогічної діяльності. Методи і форми наукового пізнання.		Сутність пізнання, його особливості і роль професійної діяльності педагога у його здійсненні. Пізнавальний сенс педагогічної діяльності
Лекція 4	Сутність розуміння та його різновиди. Розуміння як інтерпретація. Герменевтичне коло. Розуміння як мета освіти.	Семінарське заняття 4	Цінності й цілі. Цінності розвитку. Ціннісний сенс педагогічної діяльності.		Розуміння педагогом особистості студента в індивідуалізації навчання. Система життєвих цінностей, які необхідно прищепити студенту.
Лекція 5	Сутність і можливості постнекласичної методології. Самоорганізація, саморозвиток і самоуправління систем і точки біфуркації.	Семінарське заняття 5	Синергетичні закономірності і педагогічна діяльність		Еволюція філософських основ науки і людської діяльності та їхньої методології. Синергетика як парадигма нелінійності та її принципи.

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна	<ol style="list-style-type: none"> 1 Пономарьов О. С. Основи філософії освіти: навчально-методичний посібник / О. С. Пономарьов. – Харків : Підручник НТУ «ХПІ», 2016. – 192 с. 2. Пономарьов О. С. Сучасні проблеми філософії інженерної освіти: текст лекцій / О. С. Пономарьов, Ю. І. Панфілов. – Харків: НТУ «ХПІ», 2009. – 64 с. 3 Пономарьов О.С., Костиця І. В. Практикум з філософії освіти: навч.-метод. посібник. –Харків: НТУ «ХПІ», 2019. – 104 с. 4. Заветний С. О., Пономарьов О. С., Пазиніч С. М. Філософія впливу: Монографія. – Харків: Видавець Савчук О. О., НТУСГ ім.. П. Василенка, 2011. – 204 с. 5. Кремень В. Г., Пазиніч С. М., Пономарьов О. С. Детермінанти сучасної філософії освіти // Філософія і сучасність. – № 5. – С. 6-10. 	Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Андрущенко В. П. Філософія освіти XXI століття /В.П. Андрущенко // Філософія освіти. – 2006. – № 1 (3). – С. 6-12. 2. Базалук О.О. Філософія освіти: Навчально-методичний посібник / О. О. Базалук, Н. Ф. Юхименко. – К.: Кондор, 2010. – 164 с. 3. Білоус В. С. Синергетика і самоорганізація в економічній діяльності: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2007. – 376 с. 4. Васянович Г. П. Педагогічна етика: навч.-метод. посіб. – Львів: Норма, 2005. 344 с. 5. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. – Полтава: ПОІППО, 2006. 328 .
----------------	---	------------------	---

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Педагогічна діяльність, її роль в суспільному розвитку, складність і суперечливість. Філософія педагогічної діяльності як спосіб осмислення її сенсу і шляхів розвитку. Структура філософії педагогічної діяльності в системі філософії освіти як відображення суспільних вимог до професіоналізму та особистості педагога вищої школи. Напрямки розвитку філософії педагогічної діяльності. Онтологічна сутність педагогічної діяльності. Сенси феномену освіти та їх зв'язок з професійною діяльністю педагога. Форми буття та їх прояви в онтології освіти та педагогічної діяльності.. Гносеологічні проблеми і суперечності педагогічної діяльності. Методи і форми наукового пізнання. Філософське розуміння істини, її критерії та роль педагогічної діяльності у її досягненні. Розуміння як мета освіти. Цінності й цілі. Цінності розвитку. Ціннісний сенс педагогічної діяльності.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

Сутність філософії педагогічної діяльності як чинника розвитку професійної компетентності викладача. Роль філософії педагогічної діяльності у формуванні професійної культури викладача. Філософське осмислення суспільної значущості педагогічної діяльності. Парадокс гносеології педагогічної діяльності. Цінності професійної діяльності педагога. Філософське розуміння істини та її критерії.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- вивчення кожної теми дисципліни – 12 балів. Усього: 60 балів;
- Індивідуальне завдання (реферат) – 20 балів;
- Екзамен: 20 балів

Критерії оцінювання знань та вмінь визначені відповідним Положенням НТУ «ХПІ» від 23.02.2018
<http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/dokumenty-ntu-hpi-2/>

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни